

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/43/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119203144
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2119203144.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a sudkýň: JUDr. Iveta Jankovičová a JUDr. Ľubica Bundzelová, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: F. K., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov, matka: A. F., nar. XX.XX.XXXX, zomrela XX.XX.XXXX, otec: F. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXXX/X, B. A., zastúpený: Marián Galbavý, advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Kapitulská 6, Trnava, IČO: 51 436 108, o návrhu navrhovateľky: J. X. F., nar. XX.X.XXXX, bytom A. A. XX, K., o zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č. k. 27P/22/2019-15 zo dňa 17. apríla 2019, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa ruší a vec sa vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil otcovi, aby maloleté dieťa odovzdal do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Súd zároveň dieťaťu ustanovil kolízneho opatrovníka. Súd po citovaní § 2 ods. 1, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1 a 2, § 329 ods. 1, § 330 ods. 1 a 2, § 332 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), § 360 ods. 1, § 363, § 367 ods. 1 a 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), § 45 ods. 1 a 2, § 31 ods. 2, 3 a 4 Zákona o rodine (ďalej len ZoR) uznesenie v napadnutej časti vecne odôvodnil tým, že navrhovateľka, stará matka maloletej F. sa návrhom vo veci samej domáhala zverenia maloletého dieťaťa do jej náhradnej starostlivosti a výživného vo výške 100 eur mesačne od otca dieťaťa. Zároveň navrhla nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým by súd dočasne zveril maloletú F. do jej starostlivosti. Navrhovateľka dôvodila tým, že dňa XX.XX.XXXX sa jej dcérou s partnerom narodila maloletá F.. Matka maloletej F., ktorá bola dcérou navrhovateľky, mala od narodenia diagnostikovanú cystickú fibrózu pľúc, pričom jej stav bol vždy vážny. Navrhovateľka spolu s manželom P. X. jej so starostlivosťou pomáhali, nakoľko žili u nich. Otec maloletej pracuje ako vodič kamiónu vo Švajčiarsku na turnusy, na Slovensku býva cca 1 týždeň z mesiaca. Podľa vyjadrenia jej dcéry otec na výživu maloletej prispieval a s maloletou sa stretával iba v čase, keď bol na Slovensku. Dcéra navrhovateľky dňa 04.03.2019 nastúpila na hospitalizáciu do FN Bratislava Ružinov, kde mala byť preliečená v rámci svojej diagnózy, avšak jej stav sa rapídne zhoršil a dňa XX.XX.XXXX vo FN Trnava zomrela. Pred smrťou dcéra navrhovateľku žiadala, aby sa v prípade, ak zomrie, o maloletú F. postarala. Maloletá F. žije v domácnosti navrhovateľky od narodenia, kde má vytvorené aj podmienky pre svoj zdravý vývin. Zo strany otca sa s jeho rodinou nikdy nestretla a nepozná ich, rovnako ako ani navrhovateľka. Otcovi nebránia v styku s jeho maloletou dcérou, pričom má možnosť u nich naďalej prespávať a byť v kontakte s maloletou dcérou. Navrhovateľka chodí s dieťaťom aj k lekárovi a zabezpečuje celodennú starostlivosť, kupuje všetko potrebné. Vydanie neodkladného opatrenia je potrebné najmä z dôvodu, že po smrti dcéry bude navrhovateľka naďalej zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa, pričom vznikajú problémy pri jej zastupovaní, keďže otec maloletej je väčšinu mesiaca v zahraničí. Zverenie dieťaťa do starostlivosti navrhovateľky jej v záujme dieťaťa, nakoľko maloletá pozná iba domácnosť navrhovateľky, je silne citovo naviazaná na všetkých členov domácnosti navrhovateľky a

akákoľvek zmena (po smrti matky) by bola pre dieťa veľmi zaťažujúca. Navrhovateľka žije v domácnosti spoločne s manželom a deťmi F., nar. XX.XX.XXXX, F., nar. XX.XX.XXXX a V., nar. XX.XX.XXXX v trojizbovom byte.

2. Navrhovateľka dňa 15.04.2019 doručila doplnenie návrhu, v ktorom uviedla, že žiada o vydanie zákazu vycestovania jej maloletej vnučky, nakoľko ju jej otec po smrti jej dcéry násilím odobral z jej starostlivosti a chce s ňou vycestovať do Švajčiarska, kde je zamestnaný, ale maloletá tam nemá žiadne zázemie, nikoho tam nepozná a otec pracuje ako vodič kamiónu. Navrhovateľka nevie kde sa momentálne otec s maloletou F. nachádza, otec nekomunikuje s navrhovateľkou. Otec maloletej dcéry sa nie je schopný sám sa o dcéru postarať, pretože pracuje ako vodič kamiónu a jeho pracovná doba je 16 hodín.

3. V danej veci súd dospel k záveru, že je potrebné dočasne upraviť práva a povinnosti k maloletemu dieťaťu neodkladným opatrením, pretože z vyjadrení starej matky maloletej vyplýva potreba bezodkladnej nutnosti úpravy právnych pomerov k maloletej a potreba rýchleho a efektívneho zákroku neodkladným opatrením. Z vyjadrení starej matky maloletej vyplýva, že matka maloletej dňa XX.XX.XXXX zomrela, otec maloletej pracuje ako vodič kamiónu vo Švajčiarsku a na Slovensko chodí na jeden týždeň v mesiaci, pričom otec si dcéru od navrhovateľky vzal dňa 12.04.2019 a má v pláne odísť s ňou do zahraničia. Návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd vyhovel z dôvodu, že maloletá F. bola doposiaľ v osobnej starostlivosti svojej matky, pričom žili spoločne aj s navrhovateľkou v jednej domácnosti, kde počas pobytu na Slovensku býval aj otec maloletej, avšak aby sa dočasne, do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej, upravili a prešetrili pomery, uložil súd otcovi maloletej aby dieťa odovzdal do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Je v záujme maloletej F., aby ju na základe tohto neodkladného opatrenia otec dočasne odovzdal do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, nakoľko jej domácnosť je prostredie, kde maloletá vyrastala a nie je v záujme maloletej, aby bola z tohto prostredia odtrhnutá.

4. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal odvolanie otec prostredníctvom právneho zástupcu v zmysle § 357 písm. d) CSP. Otec s vydaným neodkladným opatrením nesúhlasí a navrhuje jeho zrušenie, nakoľko neodkladné opatrenie bolo vydané výlučne len na základe jednostranne poskytnutých informácií navrhovateľkou. Maloletá dcéra aktuálne žije s otcom a jeho rodinou vo Švajčiarsku, kde má vytvorené rodinné zázemie a podmienky pre riadny život. Otec pracuje ako vodič kamiónu, pričom v čase, keď je v zamestnaní je o maloletú riadne postarané. Starostlivosť o maloletú v čase jeho neprítomnosti zabezpečujú starí rodičia maloletej zo strany otca (starý otec a jeho manželka). Maloletá má k starým rodičom a samozrejme k otcovi, vybudovaný silný citový vzťah. V nadväznosti na tragickú udalosť, úmrtie matky maloletej, otec v záujme riadneho plnenia rodičovských práv a povinností ukončil pracovný pomer dohodou, ktorý ho obmedzoval v starostlivosti o dcéru. Uvedené vyplýva z priloženého dokumentu, skončenia pracovného pomeru, k čomu prišlo na základe žiadosti otca z dôvodu rodinnej situácie. Zároveň otec maloletej uzavrel novú pracovnú zmluvu, pričom v novom pracovnom pomere bude vykonávať nočnú prácu v čase od pondelka do piatku, t. j. v čase, kedy maloletá spí, pričom starostlivosť zabezpečujú starí rodičia (manželka starého otca v trojmesačných intervaloch podľa predpisov o dočasnom pobyte bez zamestnania). Nová pracovná zmluva otca ako aj skončenie predchádzajúceho pracovného pomeru je priložená v prílohe. Otec aktuálne maloletej dcére zabezpečuje všetky potreby a podmienky pre riadny život. Maloletá je vo Švajčiarsku v rodinnom prostredí, pričom je o maloletú riadne postarané a zo strany otca sú zabezpečené všetky materiálne potreby. Otec má vôľu sa o maloletú riadne postarať a zásadne nesúhlasí so zverením maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Otec žije so svojim otcom (K. K.), a maloletou v prenajatom 3,5 izbovom byte, kde má maloletá svoju vlastnú izbu. Byt poskytuje úplnú vybavenosť pre riadne zabezpečovanie potrieb maloletej a rodiny. Rovnako je absolútne štandardnou súčasťou zabezpečovania starostlivosti o maloleté deti aj využívanie jaslí, škôlky, babysittingu, čo rovnako otec do budúcnosti využije. Otec si v spojitosti s maloletou dcérou splnil aj všetky povinnosti voči Švajčiarskym autoritám, v ktorých kompetencii sú rodinné veci (kuratela). Po doručení príslušných dokumentov ich predloží súdu.

5. Navrhovateľka k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nepriložila také dôkazy, ktoré by odôvodňovali vydanie neodkladného opatrenia. Podľa zákona o rodine, súd môže rozhodnúť o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej starostlivosti za predpokladu, že rodič riadne nezabezpečuje alebo nemôže zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloleté dieťa. Navrhovateľka vo svojom návrhu neuviedla v čom má spočívať konanie otca, ktoré smeruje k neplneniu si svojich rodičovských práv. Otec si

naopak riadne plní svoje rodičovské povinnosti, a má vytvorené všetky podmienky pre harmonický vývoj a vývin maloletého dieťaťa. Uznesenie bolo vydané na návrh navrhovateľky, výlučne len na základe jednostranne poskytnutých informácií. Otcovi nebolo umožnené sa k návrhu vyjadriť ani vo veci vypovedať. Je v záujme dieťaťa, aby momentálne zostalo v starostlivosti svojho biologického otca v Švajčiarsku, kde je riadne zabezpečená osobná starostlivosť, výchova a zdravé rodinné prostredie. V prejednávanej veci nie sú splnené zákonné podmienky na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti. Na základe vyššie uvedeného otec navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zmenil a návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

6. Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že otcom napadnuté uznesenie považuje za správne a v celom rozsahu zohľadňujúce najlepší záujem maloletého dieťaťa. Napadnuté uznesenie je vykonateľné jeho písomným vyhotovením a pre otca riadne záväzné. Otec bol povinný dňom vyhotovenia uznesenia maloletú F. starej matke odovzdať. Otec absolútne nerešpektuje súdne rozhodnutie, dopúšťa sa trestnej činnosti, prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia. O uvedenom podala stará matka oznámenie dňa 25.04.2019. Maloletá F. je v starostlivosti otca od 12.04.2019, kedy ju pod zásterkou prítomnosti pracovníčky procesného opatrovníka odobral starej matke. Absolútna ignorácia vykonateľného exekučného titulu, je tak vážna, že svedčí o potrebe potvrdiť napadnuté uznesenie. S poukazom na uvedené navrhovateľka navrhuje, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil.

7. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že na základe vyjadrení účastníkov konania za účelom doplnenia dokazovania v danej veci odporúča, aby súd prostredníctvom príslušných orgánov Švajčiarskej konfederácie, v ktorej sa otec spolu s maloletou F. má toho času zdržiavať, preveril podmienky a spôsobilosť otca na riadnu starostlivosť o maloleté dieťa. Otec si maloletú dcéru podľa vyjadrenia navrhovateľky prevzal v jej domácnosti dňa 12.04.2019 (t.j. pred vydaním uznesenia OS Trnava o NO) a následne sa s maloletou mal odsťahovať do Švajčiarskej federácie. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení sa koná iba o predbežnej otázke a konečné rozhodnutie vo veci samej bude vydané až po vykonanom dokazovaní a preukázaní skutočností odôvodňujúcich vydanie rozhodnutia.

8. V ďalších vyjadreniach účastníkov konania sa už nenachádzali iné, rozdielne informácie, ako tie, ktoré uvádzali v odvolaní (otec), vo vyjadrení (navrhovateľka a kolízny opatrovník).

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie proti uzneseniu bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z dôvodu, že je potrebné zisťovať podmienky konania, najmä právomoc slovenského súdu konať vo veci a rozhodnúť.

10. Z obsahu spisu je zrejmé, že navrhovateľka, stará matka maloletého dieťaťa sa návrhom vo veci samej domáha zverenia maloletého dieťaťa do jej náhradne osobnej starostlivosti potom, ako matka maloletého dieťaťa, dcéra navrhovateľky zomrela XX.XX.XXXX. Navrhovateľka navrhovala zároveň vydať neodkladné opatrenie, ktorým sa domáhala zverenia maloletého dieťaťa do svojej náhradnej osobnej starostlivosti, do rozhodnutia vo veci samej z dôvodu, že otec dieťaťa sa mal vyjadriť, že s dieťaťom odíde do Švajčiarska, kde pracoval a pracuje. Navrhovateľka v návrhoch opisuje dôvody, pre ktoré by mal súd jej návrhu vyhovieť. Súd prvej inštancie návrhu navrhovateľky aj vyhovel, pričom vychádzal z tvrdení navrhovateľky. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal odvolanie otec maloletej dcéry, ktorý v odvolaní tvrdí, že po smrti matky maloletého dieťaťa sa aj s dcérou odsťahoval do Švajčiarska, kde pracuje a býva a so starostlivosťou o dieťa mu pomáha starý otec dieťaťa s manželkou, ktorý rovnako bývajú vo Švajčiarsku. Otec má dieťa v starostlivosti od 12.04.2019, kedy si dieťa prevzal od navrhovateľky bez jej súhlasu. Tvrdenia otca v odvolaní o jeho odsťahovaní sa do Švajčiarska súd prvej inštancie nezohľadnil, ide o novú informáciu, ktorá odôvodňuje skúmať podmienky konania, hlavne otázku právomoci slovenského súdu vo veci konať a rozhodovať.

11. Je nutné konštatovať, že otec dieťaťa, zapísaný v rodnom liste, sa rozhodol žiť a pracovať vo Švajčiarsku a po smrti matky dieťaťa so sebou vzal do Švajčiarska aj maloleté dieťa. Otec ako jediný zákonný zástupca mohol takto konať a presťahovať sa do cudzieho štátu spolu s dieťaťom, nešlo o únos dieťaťa (upravený v Dohovore o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí, prijatý v Haagu 25.10.1980, platný pre SR od 01.02.2001). Napokon z vyjadrení účastníkov konania ani nevyplýva, že by prebiehalo konanie o návrat dieťaťa na Slovensko. Z tvrdenia otca dieťaťa je zrejmé, že dieťa sa nenachádza na Slovensku, žije vo Švajčiarsku a keďže je tam legálne, je možné uvažovať o zmene obvyklého pobytu dieťaťa, čo má rozhodujúci vplyv na právomoc slovenského súdu vo veci (nariadenia neodkladného opatrenia a vo veci samej) konať a rozhodovať.

12. Existencia právomoci súdu je podmienkou konania, ktorú musí súd skúmať v každom štádiu konania. V prípade jej absencie ide o neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, kedy súd musí konanie zastaviť. Postúpenie veci príslušnému orgánu na konanie a rozhodnutie je následkom takéhoto zastavenia konania iba v prípade, keď na konanie a rozhodnutie je príslušný iný orgán Slovenskej republiky. V prípade, že súd dôjde k záveru o nedostatku právomoci s tým, že právomoc má orgán cudzieho štátu, vec tomuto orgánu nepostupuje z dôvodu, že slovenský súd nemá takéto oprávnenie, ktoré by mu vyplývalo z medzinárodných predpisov. Súdenú vec možno označiť ako vec s cudzím prvkom, ktorý spočíva v skutočnosti, že otec sa s dieťaťom rozhodol žiť v Švajčiarsku.

13. Medzi dotknutými štátmi, v tomto prípade Slovenskou republikou a Švajčiarskom, bola platne uzatvorená medzinárodná zmluva, ktorá sa na danú problematiku vzťahuje, ide o dohovor o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa, ktorá bola prijatá 19.10.1996 v Haagu a uverejnená v Zbierke zákonov pod č. 344/2012 Z. z. (ďalej len Haagský dohovor), pričom Slovenská republika podpísala Dohovor 01.06.1999 a pre Švajčiarsku konfederáciu nadobudla táto zmluva účinnosť 01.07.2009. Z dôvodu, že Švajčiarska konfederácia nie je členom Európskej únie, nemožno na danú vec aplikovať nariadenie Brusel IIa. Rozhodujúcim kritériom pre určenie právomoci súdu je na základe Haagskeho dohovoru (čl.5) obvyklý pobyt dieťaťa. Podľa čl. 5 ods. 1 Haagskeho dohovoru, právomoc prijímať opatrenia na ochranu dieťaťa alebo jeho majetku majú justičné alebo správne orgány zmluvného štátu, kde má dieťa svoj obvyklý pobyt. Podľa čl. 5 ods. 2 Haagskeho dohovoru, ak dôjde k zmene obvyklého pobytu dieťaťa na územie iného zmluvného štátu, nadobudnú s výnimkou ust. čl. 7 právomoc orgány štátu nového obvyklého pobytu dieťaťa. Citovaný Haagsky dohovor neobsahuje legálnu definíciu obvyklého pobytu. Vychádzajúc však z judikatúry medzinárodných inštitúcií, najmä Európskeho súdneho dvora, sa obvyklý pobyt chápe ako miesto, ktoré odzrkadľuje istú mieru začlenenia dieťaťa do sociálneho a rodinného prostredia.

14. Obvyklý pobyt dieťaťa je určovaný na základe súhrnu osobitných skutkových okolností každého jednotlivého prípadu. Okrem fyzickej prítomnosti dieťaťa musia byť zohľadnené ďalšie faktory, z ktorých možno vyvodit', že táto prítomnosť nemá dočasný alebo príležitostný charakter a že pobyt dieťaťa odzrkadľuje istú mieru začlenenia do sociálneho a rodinného prostredia. Do úvahy treba vziať najmä trvanie, pravidelnosť, podmienky a dôvody pobytu na území štátu a presťahovanie rodiny do tohto štátu, štátnu príslušnosť dieťaťa, miesto a podmienky školskej dochádzky, jazykové znalosti, rodinné, sociálne väzby dieťaťa, úmysel rodičov usadiť sa s dieťaťom v inom štáte prejavenej určitými hmatateľnými krokmi (akým je napr. kúpa, nájom nehnuteľnosti). Pokiaľ ide o dieťa v nízkom veku, treba zohľadniť rodinné prostredie určené referenčnou osobou alebo osobami, s ktorými dieťa žije, ktoré ho skutočne opatrujú a starajú sa oň. Obvyklý pobyt dieťaťa nie je nemenný a môžu nastať skutočnosti, s ktorými je spojený právny následok zmeny obvyklého pobytu dieťaťa.

15. Odvolací súd preto uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a podľa odseku 2 rovnakého paragrafu i zákona, vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

16. V ďalšom konaní bude povinnosťou súdu prvej inštancie od otca maloletého dieťaťa zisťovať, od kedy sa s dieťaťom zdržiava vo Švajčiarsku, či sa tam zdržiava dočasne, alebo s úmyslom dlhodobo sa tam zdržiavať, otec uvedie, či je vo Švajčiarsku poistený (dôchodkovo, zdravotne) a povinnosťou otca bude svoje tvrdenia aj preukázať. Otec poskytne súdu aj rovnaké informácie týkajúce sa jeho príbuzných vo Švajčiarsku (otca a jeho manželky). Otec k odvolaniu pripojil listinné dôkazy týkajúce sa jeho zamestnania a bývania v nemčine, bude potrebné, aby ich predložil preložené (nie je nevyhnutné s úradným prekladom). V odvolaní uvádza, že v súvislosti s maloletou dcérou si splnil svoje povinnosti voči

švajčiarskym autoritám, ale nie je zrejmé, o aké povinnosti ide a tiež nie je zrejmé, o aké authority malo ísť. Od podania odvolania uplynula pomerne dlhá doba, preto je možné predpokladať, že otec má k dispozícii potrebné doklady. Súd následne poskytnuté vyjadrenia a dôkazy vyhodnotí a ustáli, či má právomoc vo veci konať a rozhodnúť (po vyhodnotení, kde bol obvyklý pobyt dieťaťa v čase podania návrhu). Ak právomoc má, opätovne rozhodne o návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia, s tým, že prihliadne aj na všetky osvedčené, vo veci nariadenia neodkladného opatrenia relevantné skutočnosti prezentované ocom maloletého dieťaťa (vrátane povolenia na pobyt, založeného do spisu počas odvolacieho konania). Ak právomoc nemá, konanie zastaví a rozhodnutie riadne odôvodní.

17. Toto uznesenie bolo prijaté v odvolacom senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).